RETTEVEJLEDNING

Re-eksamen på Økonomistudiet vinter 2015-16

Økonomisk historie

2. årsprøve

15. februar 2016

(3-timers prøve uden hjælpemidler)

Afleveringsprocedure

Besvarelsen af opgave 1 skal udelukkende indføres i multiple choice programmet. Besvarelsen af opgave 2 og 3 skal indføres i Word.

Opgave 1. Multiple Choice (tæller ca. 60% af den samlede karakter)

Nedenfor ses 23 multiple choice spørgsmål. I skal udelukkende aflevere Jeres svar i multiple choice programmet. For hvert spørgsmål må I maksimalt markere ét svar eller undlade at svare.

Rigtigt svar giver 1 point. For hvert spørgsmål er der ét rigtigt svar. **Forkert svar** giver negative point, der er afstemt således, at det forventede antal point ved en tilfældig besvarelse er nul. For eksempel giver forkert svar ved 2 svarmuligheder minus 1 point, mens forkert svar ved 4 svarmuligheder giver -0,33 point. Man må gerne undlade at svare på et spørgsmål, hvilket giver nul point.

Man kan maksimalt opnå 23 point.

1.1. Hvornår begyndte europæere cirka at dyrke landbrug?

A. Ca. 10.000 F.v.t. (før vor tidsregning)

B. Ca. 1.000 F.v.t.

C. Ca. 1.000 E.v.t. (efter vor tidsregning)

Svar: A.

- 1.2. Vi er i en malthusiansk økonomi hvor y*= μ/η , hvor $\eta=(1-\tau)(1-\beta)/\lambda$. Vi ved at steady state vil være kendetegnet ved at n= μ , hvilket i ord betyder at...
  - A. Antal der fødes er lig med antal der dør
  - B. Omkostningen ved et ekstra barn er lig gevinsten
  - C. Opsparingsraten er lig med afskrivningsraten

Svar: A.

- 1.3. Vi befinder os i Danmark for ca. 1000 år siden og vi antager at den malthusianske model kunne beskrive Danmark godt. Antag at Danmark har erobret Skåne, som er identisk med Danmark mht skatter, præferencer etc. Skåne har god landbrugsjord. Danmarks areal er altså blevet udvidet. Antag ydermere at vi befinder os på et tidspunkt i historien, hvor den malthusianske model beskriver økonomien godt. Vurder på følgende udsagn: På lang sigt vil jordudvidelsen alt andet lige betyde højere indkomst per indbygger for danskerne.
  - A. Sandt
  - B. Falsk

Svar: B.

- 1.4. Hvis vi tror på, at den malthusianske model kunne beskrive tiden før den industrielle revolution godt, kan vi bruge modellen til at udregne tekniske fremskridt ud fra blandt andet vækstraten i befolkningen. En af antagelserne var nul vækst i landbrugsarealet, X. Nogle argumenterer for, at man historisk frit kunne udvide sin landbrugsjord til at omfatte den omkringliggende skov, som ingen ejede. Antag at der ikke var nogle omkostninger forbundet hermed (ingen træer, jorden kunne med det samme omstykkes til god landbrugsjord etc.). Dette betyder at der var vækst i jordens størrelse. Ville vi da, alt andet lige, udregne tekniske fremskridt, der var større eller mindre end det, vi ellers ville have udregnet?
  - A. Større
  - B. Mindre

Svar: B.

- 1.5. Antag at der eksisterer to lande A og B, der er ens på alle andre områder end følgende. Land A har gode institutioner, der sikrer individers ejendomsret. Land B har ingen af sådanne institutioner, hvorfor ejendomsretten ikke er sikret. Vurder på følgende udsagn: Vi vil forvente højere rente i land A.
- A. Sandt
- B. Falsk

Svar: B.

- 1.6. Clark viser at renten faldt i perioden op til den industrielle revolution. Før den industrielle revolution steg BNP per capita nok en lille smule, og muligvis mere som vi kom tættere på den industrielle revolution. Evaluer på følgende udsagn: Væksten i BNP per capita kan forklare noget af faldet i renten i perioden.
- A. Sandt
- B. Falsk

Svar: B.

- 1.7. Tacitus, en stor historiker under Romerriget, skrev om en vis hændelse hvor en træ konstruktion kollapsede og dræbte 50.000 mennesker. Man har senere fundet ud af at hændelsen maksimalt kan have dræbt 100 personer. Ifølge Clark er dette et eksempel på at der før den industrielle revolution var mange...
- A. Løgnere
- B. Talblinde
- C. Mordere

Svar: B.

1.8. Antag at 50% af befolkningen i et land er rige og 50% er fattige på tidspunkt 1. Alle er voksne i den reproduktive aldersgruppe. Alle de rige kan læse, ingen fattige kan læse. Alle rige får 4 overlevende børn per par, mens alle fattige par kun får 2 overlevende børn. De rige giver

læsefærdighed videre, de fattige giver ordblindhed videre til deres børn. På tidspunkt 2 er alle forældre døde og alle børn er voksne (og i live). Hvor stor en andel af befolkningen kan læse på tidspunkt 2?

- A. Ca. 25%
- B. Ca. 33%
- C. Ca. 66%
- D. Ca. 75%

Svar: C.

- 1.9. Hvilken af disse karakteristika beskriver ifølge Clark effektivitetsforbedringerne indenfor tekstilproduktion i England omkring den industrielle revolution?
- A. Professionel og systematisk forskning og udvikling
- B. Teknisk relativt simple innovationer

Svar: B.

- 1.10. Som del af forklaringen på at England industrialiserede før Asien argumenterer Clark for at den malthusianske spænde trøje strammede mindre i Asien. Hvad betyder det egentlig?
- A. Dødelighed var højere i Asien, som dermed havde højere indkomst
- B. Tålmodighed var ikke en dyd i Asien
- C. Indkomststigninger ledte til mindre stigning i fertilitet i Asien end i England

Svar: C.

- 1.11. Evaluer på følgende sætning: England havde en komparativ fordel i landbrug i 1800-tallet ift lande såsom USA og Kina.
- A. Sandt
- B. Falsk

Svar: B.

- 1.12. Samtiden oplevede den industrielle revolution temmelig abrupt. Clark peger på to faktorer, der bidrog til dette markante skift. Hvilken faktor var **ikke** en del af forklaringen?
- A. Stigning i læsefærdighed
- B. Innovationer i fremstillingsindustri
- C. Befolkningseksplosion

Svar: A.

1.13. Clark gør meget ud af at argumentere for at udviklingen var gradvis (i modsætning til en abrupt ændring eller et stød til økonomien). Hvorfor gør han det?

- A. For at bevise at den stigende fertilitet skete samtidig med faldende dødelighed
- B. For at sandsynliggøre at England industrialiserede først
- C. For at sandsynliggøre at hans teori om selektion er korrekt

Svar: C.

- 1.14. Hvad var hovedargumentet i Ester Boserups teori?
  - A. Teknologisk udvikling stimulerer befolkningsvækst
  - B. Befolkningsvækst stimulerer teknologisk udvikling

Svar: B.

- 1.15. Hvorfor kan man anvende andelen af forbruget, der går til fødevarer, som en indikator for BNP per capita?
  - A. Når indkomsten stiger, falder ens forbrugsandel på fødevarer
  - B. Fødevarer er en importvare og er derfor dyrere end andre varer
  - C. Ved prisstigninger på afgrøder vil fødevare priserne stige

Svar: A

- 1.16. Hvad skabte hovedincitamentet til at opfinde ifølge Allen?
- A. Pris- og lønstrukturen
- B. Oplysningstiden
- C. Middelklasseværdier

Svar: A.

- 1.17. Evaluer på følgende sætning: Allen argumenterer for at kinesiske opfindelser var mere energibesparende end de engelske
- A. Sandt
- B. Falsk

Svar: A.

- 1.18. Henriques-Sharp konkluderer at Danmark havde råd til import af engelsk kul af flere årsager. Hvilken af nedenstående hører **ikke** til blandt årsagerne?
- A. Den danske geografi sikrer at meget lidt landtransport er nødvendigt.
- B. Danmark eksporterede smør og bacon til England og kunne få kul med tilbage.
- C. Den danske befolkning var ekstra oplyste, særligt pga. Kong Christian den sjettes oprettelse af Det Kongelige Bibliotek.
- D. Danskerne nød relativt høje lønninger.

Svar: C.

- 1.19. En af Mokyrs pointer var at adgangsomkostningerne til viden faldt op til den industrielle revolution. Hvilken af følgende er **ikke** blandt Mokyrs begrundelser for de faldende adgangsomkostninger til viden?
- A. Folk begyndte at værdsætte at dele ud af deres viden
- B. Befolkningens middelklasseværdier dominerede
- C. Uddeling af priser til folk, der opfandt
- D. Faldende transportomkostninger

Svar: B.

- 1.20. Hvilken slags viden var ifølge Mokyr den dominerende før den industrielle oplysningstid?
- A. Kausal viden
- B. Praktisk viden
- C. Nyttig viden
- D. Ingen af ovenstående

Svar: B.

- 1.21. I nogle lande tilfaldt al profit fra handel kongen. Hvordan påvirker handel vækst ifølge Acemoglu, Johnson og Robinson i disse lande?
- A. Væksten stiger mere end i lande med stort privat handelserhverv
- B. Handel fører ikke til vækst i disse lande
- C. Her vil det være vækst, der fører til handel i stedet

Svar: B.

- 1.22. Jared Diamond peger på forskellig timing af overgangen til landbrug som værende del af den dybereliggende forklaring på hvorfor europæerne endte med verdensherredømmet. Og det med begrundelsen at overgangen til landbrug bar en lang række fordele med sig ift. at erobre verden. Hvilken af nedenstående er **ikke** en del af de fordele, som Diamond fremhæver?
  - A. Tamme heste
  - B. Immunitet overfor flere sygdomme
  - C. Større grad af specialisering
  - D. Udvikling af gunstige værdier

Svar: D.

- 1.23. Hvilken af nedenstående faktorer er **ikke** blandt Ian Morris' ultimative årsager til moderne vækst?
  - A. Tilstedeværelsen af egnede dyr og planter
  - B. Den fertile halvmåne var mere fertil end andre områder i "de heldige breddegrader"
  - C. Afstand til Amerika
  - D. Forskellige typer af afgrøder har forskellig effekt på vækst

Svar: D.

- 1.24. Oded Galor forkaster flere teorier for den demografiske transition. Hvilken af nedenstående teorier forkaster han **ikke**? Fertilitet falder, når...
  - A. indkomstniveauet bliver højt nok
  - B. børnedødelighed falder
  - C. efterspørgslen efter uddannelse stiger
  - D. kapitalmarkedet forbedres

Svar: C.

Opgave 2: Langt essay spørgsmål (tæller ca. 20%)

Redegør for Mokyrs teori. Herunder:

- a) Hvad ønsker Joel Mokyr at forklare?
- b) Hvad er de umiddelbare forklaringer? Nævn herunder mindst to forklaringer på de faldende adgangsomkostninger til viden.
- c) Hvad er den ultimative forklaring?
- d) Hvorfor fandt den industrielle revolution først sted i England og ikke i Kina?

Svar:

- a) Mokyr forklarer hvorfor nogle lande i Europa opnåede tidligere overgang til moderne vækst end andre. Herunder hvorfor tekniske fremskridt (eller innovationer) steg dramatisk for nogle lande og ikke andre omkring den industrielle revolution.
- b) De umiddelbare forklaringer er en voldsom stigning i udbredelsen af viden, frembragt af faldende adgangsomkostninger til viden. Ad 1): årsagerne til de faldende adgangsomkostninger til viden var teknologiske (fx lavere transport omkostninger, bogtrykkerier), kulturelle (med oplysningstiden kom ny værdsættelse af viden + af at kunne falsificere viden), institutionelle (institutioner, der sikrede interaktionen mellem de lærde og praktikerne), økonomiske (fx økonomisk vækst øger efterspørgsel efter viden, fx Ester Boserup). Alt i alt blev det "billigere"/nemmere at tilgå viden, hvorfor flere mennesker gjorde det. Interaktionen mellem de lærde og praktikerne skabte ydermere en synergi hvormed de lærdes opdagelser (kausal viden) blev delt med praktikerne (dem, der anvendte opfindelserne, praktisk viden) og omvendt; praktikernes erfaringer blev delt med de lærte.
- c) Den ultimative forklaring er oplysningstiden, og mere specifikt <u>den industrielle</u> <u>oplysningstid</u>, som primært bragte de nævnte kulturelle og institutionelle ændringer med sig.
- d) England var mere fragmenteret politisk, hvilket gjorde at folk "der vidste for meget", kunne flygte til nabo-landet. I modsætning var Kina centraliseret, hvorfor undertrykkelse af viden var lettere.

Opgave 3: Korte essay spørgsmål (tæller ca. 20%)

Denne opgave består af tre delspørgsmål. Besvarelsen af hvert del spørgsmål må maksimalt fylde **10 linjer**.

3.1. Mokyrs teori er senere blevet testet af Squicciarini og Voigtländer (SV), som blandt andet viser nedenstående regressionsresultater på tværs af 166 franske byer. *lnSubDens* måler (logaritmen af) antal abonnenter af Den Store Encyklopædi, der udkom i Frankrig i slutningen af det 18. århundrede, som andel af befolkningsstørrelsen i den pågældende by. Kommenter på søjle (1) i nedenstående regressionsoutput, hvor den afhængige variabel er (logaritmen af) urbaniseringsraten.

Table 5: Literacy and additional controls

Dependent variable: log city growth, 1750-1850

	(1)	(2)	(3)	(4)
lnSubDens	0.180***	0.198***	0.194***	0.154***
	(0.040)	(0.042)	(0.042)	(0.051)
Literacy 1786	-0.209	-0.156	-0.240	-0.276*
•	(0.142)	(0.135)	(0.149)	(0.148)
lnSTNBooksDens		-0.025	-0.023	-0.020
		(0.021)	(0.022)	(0.022)
lnPreIndDens			0.985**	0.916**
			(0.399)	(0.398)
lnDistanceCoal			0.025	0.034
			(0.047)	(0.045)
Pays d'Eléction			-0.060	-0.074
			(0.075)	(0.073)
lnNoblesDens			0.145	0.104
			(0.111)	(0.114)
$I_{Subs>0}$				0.142
				(0.099)
ln(Pop 1750)	-0.075*	-0.053	-0.025	-0.074
	(0.043)	(0.041)	(0.050)	(0.051)
Controls	✓	✓	✓	✓
$\mathbb{R}^2$	0.38	0.39	0.41	0.42
Observations	166	166	164	164

Svar: Tabellen viser at byer med større abonnent-tæthed oplever større grad af urbanisering. SV tolker dette som evidens for at en større videnselite er godt for økonomisk vækst, hvilket dermed er konsistent med Mokyrs teori. Derudover viser tabellen at læsefærdighed ikke har nogen effekt på økonomisk vækst efter at elitær viden er kontrolleret for. Igen er dette i tråd med Mokyrs teori, der siger at væksten ikke blev drevet af uddannelse af gennemsnitsbefolkningen, men primært af videns forøgelsen hos en snæver elite. Man kan med fordel komme ind på omvendt kausalitet og udeladt variable bias.

3.2. Clark viser at graden af læsefærdighed er steget op til den industrielle revolution. Hvad tolker han dette som værende udtryk for? Og hvordan er det med til at forklare den industrielle revolution?

Svar: Clark tolker de stigende læsefærdigheder som en konsekvens af selektion i malthus modellen. Med overgangen til landbrug og den medfølgende handel blev det pludselig mere profitabelt at kunne læse og regne. I en Malthus model betød dette at dem, der kunne læse og regne, fik flere overlevende børn, hvorfor de langsomt kom til at dominere befolkningen. Idet øget læsefærdighed ifølge Clark skaber vækst vil vi med tiden se stigende økonomisk vækst.

3.3. Er ovenstående tabel (søjle 1) i overensstemmelse med Clarks teori? Forklar.

Svar: Nej. Clark argumenterer for at den stigende læsefærdighed blandt den generelle befolkning var med til at drive økonomisk vækst. Tabellen viser at læsefærdighed blandt den generelle befolkning ingen effekt har på vækst, så snart elitær viden er kontrolleret for.